

- привести национальное законодательство в соответствие с нормами и правилами ВТО;
- принять меры для предотвращения наплыва иностранных товаров низкого качества;
- добиться повышения конкурентоспособности наших товаров;
- приложить усилия для получения отсрочки на снижение тарифов на импорт, как этого добился, например, Китай.

ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ І МВФ

Іванова Т.І., Тараненко Ю.В.

Співробітництво України з МВФ було розпочато 1992 року прийняттям Закону України „Про вступ України до МВФ, МБРР, МФК, МАР та БАГІ” і підписанням 3 вересня у відповідності з цим Законом міністром фінансів України П’ятаченком Р. від імені уряду України Статуту МВФ. Спрямовувалось воно на підтримку ринкової трансформації економіки України, досягнення макроекономічної стабільності та збалансованості національної валюти.

На час вступу України до МВФ було проведено вісім і завершувався дев’ятий загальний перегляд квот: квота України була визначена у розмірі 665 млн. СПЗ(в січні 1999 року квота України зросла до 1372 млн. СПЗ). Ця квота не відповідає економічному потенціалу нашої держави, але до цього спричинилася її дуже слабка участь у міжнародній торгівлі та відсутність достатніх золотовалютних резервів. Необхідність залучення валютних ресурсів МВФ до 1999 року була зумовлена від’ємним сальдо платіжного балансу.

Таблиця 1. Фінансування поточного рахунку платіжного балансу України за рахунок кредитів МВФ.

Показники	1995	1996	1997	1998	1999	1995 1999
Сальдо поточного рахунку платіжного балансу, млн. дол.	-1152	-1185	-1335	-1296	+834	-4134
Обсяг кредитування МВФ, використаного на фінансування дисбалансу поточного рахунку, млн. дол.	1215	776	285	381	635	3292
Питома вага кредитів МВФ у фінансуванні дисбалансу поточного рахунку, %	105,5	65,5	21,3	29,4	76,1	80,0

Україна почала користуватись кредитами МВФ з 1994 року в умовах наростання незбалансованості зовнішніх платежів у значних розмірах. Перший кредит вона отримала на суму 742 млн. СПЗ в рамках Механізму системних перетворень (МСП), що було зумовлено труднощами з платіжним балансом (вони виникли внаслідок загострення економічної кризи та змін цінових умов зовнішньої торгівлі, основною з яких був перехід до світових цін на енергоносії).

Таблиця 2. Останні кредитні програми МВФ для України, млн. СПЗ

Механізм	Дата затвердження	Дата завершення	Затверджено коштів	Виділено коштів	Заборгованість коштів
МРФ	04.09.1998	03.09.2002	1919,950	1193,000	1193,000
Stand-by	25.08.1997	24.08.1998	398,920	181,328	22,666
Stand-by	10.05.1996	23.02.1997	598,200	598,200	0,000
Stand-by	07.04.1995	06.04.1996	997,300	538,650	0,000
Загалом	-	-	3914,370	2511,178	1215,666

Закінчення для України 3 вересня 2002 року кредитної програми за Механізмом розширеного фінансування (МРФ) ставить перед нею необхідність визначення подальших форм співпраці з МВФ. Тут є три шляхи: пошук нових можливостей залучення коштів МВФ за одним з механізмів, або відмова від кредитів з боку МВФ і запровадження програм консультаційної підтримки експертами МВФ і супроводження ними програм уряду України, або використання права у будь-який час припинити своє членство у Фонді. Перехід до співробітництва без залучення кредитів Фонду може бути здійснений шляхом запровадження програми після програмного моніторингу (ППМ) чи програми експертного нагляду (ПЕН) з боку МВФ.

Найприйнятнішою формою співробітництва України з МВФ в подальшому є ПЕН. Так, на кінець 2002 року заборгованість України перед Фондом становила 1379,99 млн. СПЗ, або 106 % квоти нашої країни. Тому МВФ матиме підстави нав'язати Україні ППМ, що негативно вплине на інвестиційний імідж нашої держави та на вартість запозичень на світових фінансових ринках. Додатковим ризиком може бути погіршення зовнішньої кон'юнктури для українського експорту протягом 2003-2006 років, внаслідок чого сальдо рахунку поточних операцій платіжного балансу може стати негативним. Відносини з МВФ мають реалізовуватись на безкредитній основі. Поступово їх трансформація може бути здійснена шляхом започаткування програми „запобіжний Stand-by”, в межах якої Україна матиме змогу отримувати кредитні кошти Фонду тільки у разі необхідності.

О НЕКОТОРЫХ ФАКТОРАХ, СДЕРЖИВАЮЩИХ РОСТ РЕАЛЬНЫХ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ УКРАИНЫ В НАСТОЯЩИЙ ПЕРИОД

Иванова Т. И.

В 2003 г. реальные доходы населения Украины увеличились на 5, 8%. Такой темп роста реальных доходов является очень низким, так как доля населения с совокупными доходами меньше прожиточного минимума превышает 77%, а удельный вес работников, заработная плата которых начислена ниже прожиточного минимума, - более 53%.

То, что такая большая масса населения страны вынуждена расходовать доходы лишь на дешевое питание и одежду, обуславливает низкий уровень платежеспособного спроса, что в свою очередь сдер-